

1973 APR 29
640-261 Esti Hírlap

FEHÉR FARKAS, KÉT PISZTOLY, KÉT BAK UTÁN

244 Záróra, Liliom

Nem „ismét egy”, hanem talán már az utolsó ferencvárosi neves kocsmacégért, vendéglőt búcsúztatja a krónikás. *Lakat került a Liliomra.*

Micsoda nevek után került most a Liliom is az emlékek kertjébe! *Két oroszlán, Fehér farkas, Két pisztoly* (az omnibuszok végállomásánál, a Kálvin téren, ama hajdani csárda, amely azért azzal is beírta nevét a pesti vendéglátók történetébe, hogy itt honosodott meg először az „éttermi magyar cigányzene”), *Három rózsza, Két arany oroszlán, Két bak*...

A kasszadarab

A Liliom a századfordulón épült — falusias, kedves házacskó a bércszárnyak között —, a környéken még káposztáskertek voltak, a villamosok csak akkortájt indultak meg.

Egy aranyozott, nemrégiben nyomott meghívót forgatok. „*Legyen vendégünk. Töltsön egy estét az öreg Ferencvárosban, várja Önt a Liliom.*” A meghívó finom, stilizált rajzán egy-rózsaszál, s rajt egy kemény kürtőkalap. (Arany nyomású kalpag!) Lám, az az idő, hogy nemesíti, alakítja az elporladt idő emlékeit! Ugyanis a Liliomban (a hajdani Liliomban) fordították a ferencvárosi apacsok az angol *Cyindre boom* kifejezést a Pesten híressé vált cidi bum-ra, miközben leverték a gyantúlan pesti polgárok fejéről a kürtőkalapot.

„Apacsok” — használok én is e megszépítő, romantizáló nevet, miként későbbben ez az „apacság”, csinált romantika egyik vonzereje lett a Liliomnak. *Cigl Lajosnak*, a majd negyven éve itt játszó zenésznek is ez volt a kasszadarabja: apacsnak öltözve énekelt,

Az évszázaddal
egyidős

Az utolsó
szilveszter

adta elő a „még ma este rám találhatsz, kinn, a periférián”.

A Liliom előtt ekkor már — a húszas években — autósor állt, a művészvilág, a pénzvilág divatos vacsorázóhelye lett. Rejtett fényekkel megvilágított táncparkett, külön magyar szoba, szalonzenekar, amelynek zongorájához az akkori tulaj, az ismert nótáénekes, *László Imre* ült saját dalait játszani, énekelni: „Maga az első bűnös asszony életében...”

Előregedett

Hat évvel ezelőtt átépítették a Liliomot. (Ekkoriban készültek ezek az aranynyomású meghívók.) Mindent megtettek élesztésére. Bejáratánál fatáblába *Juhász Gyula-idézetet* vészték. „*Kivert a végzet. Ideballagok. / Mellétek boros, piros asztalok. / Élet szegénylegénye, bús betyár. / Itt rám felejtés édes mérge vár...*” Étlapja fejlécén üdvözlöt: Készöntjük Önt az öreg Ferencvárosban. És az étsort minden este három-négy régi pesti vendéglőtelével kezdték. Például: *halászlé ingyencsészes módra*; Wagner Étterem 1926; *párolt hátszín cseh borsóval*; Drexler Étterem 1908; *marha fartó sonkás makarónival*; Pillseni sörcsarnok 1909...

Mondhatnám: múzeum-

ból, panoptikumból a múltat, a romantikát nem lehet elővarázsolni. Mégsem ezért került lakat a Liliomra. „Állaga, tetőzete életveszélyes.” Az igazgató mondja: megvizsgálják, mit lehet az épülettel csinálni. De tudjuk, előbb-utóbb úgyis lebontják — ne sajnáljuk —, új, magas Ferencváros veszi már körbe ezt a kis gazos, előregedett kertecskét.

Porlepel a zongorán

A központból — a délpesti vendéglátóipar központja Erzsébeten van — két hölgy jött ki a kulcsokkal. Kegyeletes séta az elcsendesedett Liliomban. A konyha kiadóasztalán egy üres Ampelos vermutos palack és egy sárga műanyag hypós flakon. (A Liliom utolsó palackja — ha üres is! — Ampelos! Hová a „tüzes, valódi magyar fajborok”!?)

A sötét pultján két kiürült mőkacukros kartondoboz. Ferencvárosi apacsok, bizony, a kávéra ráfanyalodtunk!

Félhomályban, üresen, bútorzatától megfosztva a fényes Liliom, mint egy vidéki tánciskola üssztánc után, takarítás előtt. A terem közepén hullámpapírba csomagolt székek dombosora. „A hajbóár új székei — mondja a központból a hölgy —, most vettük.” A sarokban a zongora, porlepel rajta.

A mennyezet — téglafalat utánzó tap. tával bevonva — felhasítva. A doktorok, építészek próbametszése. Mi van fölöttünk? Milyen is ez a tető?

Korhadt deszkacsonk mered szabadon a porszállta, csendes étterembe.

Kőbányai György